

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 17. februar 2025

Sak 2024/927 - Størenslunden Park - org.nr. 932 598 960 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlem Renate Kristiansen og varamedlem Dagrund Haider

Sakens bakgrunn

- (1) Størenslunden Park (klager) søkte 5. juni 2023 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 516 489 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Størenslunden Park er en folkepark i Gran kommune, og parkarealet er ca. 32 mål. Gran kommune har en evigvarende leieavtale for parken inngått mellom grunneier Guro Melby Grefsrud og Gran kommune i 1955.
- (3) Stiftelsen Størenslundens Park ble stiftet i 2019 med formål om å utnytte potensialet til Størenslunden og legge til rette for at Størenslunden blir en attraktiv aktivitetspark for idrett, fysisk aktivitet og kultur. I 2019 inngikk stiftelsen en avtale med Gran kommune om tillatelse til utbygging og oppgradering av anlegg i parken. Parken bestod før utbyggingen av en kiosk og en enkel scene. Stiftelsen etablerte ett nytt servicebygg i parken med kjøkken, kafédél og toalettanlegg som stod ferdig i 2021. I 2022 påbegynte stiftelsen arbeidet med et nytt sceneanlegg og rehabilitering og utvidelse av amfiet fra 850 til 1250 sitteplasser. Det nye sceneanlegget ble ferdigstilt i 2023.
- (4) Klagers søknad om merverdiavgiftskompensasjon gjelder kostnader i forbindelse med vedlikehold, ombygging og oppgradering av sceneanlegget i Størenslunden Park. Lotteritilsynet henvendte seg til klager 7. november 2023 og viste til at det i en merknad til søknaden var opplyst at kostnader knyttet til å rehabilitere det gamle scenebygget ikke var inntatt i oversikten over driftskostnader. I transaksjonslisten var kostnader knyttet til utvidelsen av en gammel scene tatt med under konto 1131, og Lotteritilsynet spurte klager om kostnadene på konto 1131 feilaktig var inkludert i søknaden. Tilsynet ba også om å få oversendt avtalen mellom klager og Gran kommune om utbygging av nye anlegg i parken.
- (5) Klager svarte på Lotteritilsynets henvendelse 10. november 2023. Klager opplyste at konto 1131 ved en feiltakelse ble inkludert i søknadsgrunnlaget, og vedla korrigert transaksjonsliste som vist et søknadsbeløp på 336 797 kroner. Klager la også ved de etterspurte avtalene mellom Størenslund Park og Gran kommune.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Lotteritilsynet avsto søknaden 20. desember 2023, med den begrunnelse at klager driver virksomhet med tilknytning til det offentlige og virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode.
- (7) Klager påklaget vedtaket 15. januar 2024. Klager anfører at rehabiliteringen av kulturparken Størenslunden er et privat initiativ som ble opprettet etter et folkemøte i 2017. Investeringer til nybygg og vedlikehold er i all hovedsak privat kapital reist ved støtte fra Sparebankstiftelsen Gran, Sparebankstiftelsen DnB, samt lokalt næringsliv og privatpersoner. Gran kommune har hele tiden har vært klar på at det ikke er en kommunal oppgave å rehabilitere og drifte parken, og klager viser til at Størenslunden ikke hadde blitt rehabilitert uten det private initiativet fra stiftelsen.
- (8) Klager viser til at Størenslunden Park er en liten stiftelse og at organisasjonen ikke har personalressurser til forvaltning, drift og vedlikehold. Klager måtte derfor inngå avtale med en ekstern aktør som kunne drifte anleggene, og valget falt naturlig på Gran kommune som en lokal aktør med kompetanse og ressurser til denne typen jobb. Klager viser til at avtalen med Gran kommune er rent forretningsmessig der overskuddet av driften skal tilbakeføres til Størenslunden Park. Det er kun snakk om et avtaleforhold, og forvaltning og drift av parken er ikke overført til kommunen. Klager anfører at kommunen ikke har en lovpålagt plikt til å drifte eller rehabilitere folkeparken, og viser til at kommunen heller ikke selv har sett på det som sin oppgave.
- (9) Når det gjelder vedtektsklausulen som fastsetter at parkanlegget skal overføres til Gran kommune dersom stiftelsen Størenslunden Park oppløses, påpeker klager at parken er en folkepark som benyttes av de fleste kulturaktørene i Gran kommune. Klager anser det som naturlig at parkanlegget overtas av befolkningen i Gran ved Gran kommune dersom stiftelsen oppløses i fremtiden. Slik klager ser det kan ikke klausulen medføre at virksomheten anses å komme offentlige oppgaver til gode, og klager påpeker at kommunen ikke er forpliktet til å drifte parken videre om stiftelsen oppløses. Avslutningsvis påpeker klager at det at kommunen oppnevner 1 av 8 styremedlemmer ikke gir kommunen noen reell mulighet til å påvirke eller legge føringer for virksomheten. Det er klager som ønsket å ha en styrerepresentant fra kommunen, da parken i stor grad blir brukt av skolene i nærheten.
- (10) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 6. juni 2024 til Lotterinemnda for behandling.
- (11) Klager sendte 18. juni 2024 inn merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (12) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (13) Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 at søknadsgrunnlaget skal beregnes av totale driftskostnader etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6.
- (14) Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd.

- (15) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav e at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon til virksomhet som er organisert av eller med tilknytning til det offentlige ved at stat, fylkeskommune eller kommune gjennom å oppnevne styremedlemmer eller på annen måte kan påvirke eller legge føringer for virksomheten.
- (16) Det gis heller ikke merverdiavgiftskompensasjon til virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode, jf. § 3 tredje ledd bokstav f.
- (17) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (18) Størenslunden Park sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022.
- (19) Klager hadde ved en feil inntatt en post i søknadsgrunnlaget som skulle ha vært avgrenset for, og sendte 10. november 2023 inn korrigert transaksjonsliste. Den korrigerte transaksjonslisten viste et søknadsbeløp på 336 797 kroner. Det er dette søknadsbeløpet som er avslått. Lotteritilsynet avslo søknaden med den begrunnelse at klager driver virksomhet med tilknytning til det offentlige og at virksomheten kommer offentlige oppgaver til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav e og f.
- (20) Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav e og f at det ikke gis kompensasjon til virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode, og heller ikke til virksomhet hvor det offentlige kan påvirke eller legge føringer for virksomheten. Regelen er utformet for at merverdiavgiftskompensasjonsordningen ikke skal kompensere merverdiavgiftskostnader til virksomhet som er ment å være en offentlig oppgave.
- (21) Begrepet «offentlige oppgaver» er ikke nærmere definert i forskriften. Det er derfor et spørsmål om offentlige oppgaver kun skal gjelde oppgaver som ved lov eller forskrift er lagt til det offentlige, eller om ordlyden også skal gjelde der det offentlige har et mer overordnet ansvar. Når lovgiver ikke har gitt noen føringer for tolkningen av ordlyden tilsier hensynet til forutberegnelighet at man bør være forsiktig med å tolke ordlyden for vidt, slik at utgangspunktet må være at det er lovbestemte oppgaver som omfattes av ordlyden. Likevel kan finansieringsmodell eller andre styringsforhold være et moment i retning av at det er en offentlig oppgave.
- (22) Når det gjelder forskriften § 3 tredje ledd bokstav f, er dette en kodifisering av praksis utviklet i forbindelse med tidligere gjeldende forskrift § 5 tredje ledd bokstav a. Kulturdepartementet omtalte denne bestemmelsen i brev til Lotteritilsynet 12. mai 2011, og uttalte der at:

«Intensjonen bak begrensningen i forskriftens § 5 tredje ledd er at organisasjoner der det offentlige har en sterk grad av involvering faller utenfor ordningen. Med sterk grad av involvering menes for eksempel at majoriteten av styremedlemmer oppnevnes av det offentlige eller at det offentlige legger sterke føringer for driften. Med sterke føringer for driften menes at det offentlige ønsker å oppnå spesifikke mål med sin involvering og finansiering.»

- (23) Det følger av klagers årsberetning for 2022 at stiftelsens visjon er å utnytte potensialet til Størenslunden, ved å utvikle og legge til rette for at Størenslunden blir en attraktiv aktivitetspark som benyttes av hele befolkningen i Brandbu. For å virkeliggjøre stiftelsens formål har klager bygget et nytt servicebygg i parken med kjøkken, kafedel og toalettanlegg. I 2022 igangsatte klager arbeid med å rehabilitere og oppgradere sceneanlegget.
- (24) I forbindelse med at klager ønsket å rehabilitere og utvikle Størenslunden ble det i 2019 inngått en avtale om «disponering av areal og tillatelse til å etablere nybygg i Størenslunden» (heretter avtale om disponering og tillatelse) mellom Gran kommune og stiftelsen. I avtalens punkt 2 til punkt 6 står det:

«2. AREAL

Avtalen omfatter areal for bygging av nytt servicebygg/sanitæranlegg og rehabilitering/bygging av sceneanlegg i Størenslunden, gnr. 76, bnr. 17. Plasseringen av byggene skal skje i samarbeid med Gran kommune. Det forutsettes at alle nødvendige godkjenninger (byggetillatelse, reguleringsplan mv.) er i orden før byggestart.

3. OVERTAKELSE

Arealet stilles til disposisjon for Leietaker i den stand de befinner seg i ved avtalens inngåelse.

4. DISPOSISJON AV AREALET

Leietaker kan benytte arealet til følgende formål:

Eablering/bygging av nytt servicebygg/sanitæranlegg.

Rehabilitering/bygging av sceneanlegg.

Nødvendig infrastruktur til anleggene.

LEIESUM

Det betales ikke leie for arealet.

6. AVTALENS VARIGHET

Avtalen gjelder fra inngåelsesdato og har en varighet på minimum 30 år regnet fra inngåelse. I avtaleperioden er avtalen uoppsigelig fra begge parter side, med mindre det foreligger mislighold som gir grunnlag for å heve avtalen, eller avtalen etter sin ordlyd kan bringes til opphør av andre grunner.

Etter avtaleperiodens utløp forlenges avtalen automatisk med 10 år ad gangen, med mindre en av partene skriftlig har varslet oppsigelse senest 24 mnd. før den enkelte utleieperiodes utløp.»

- (25) Kommunen har en evigvarende leieavtale til Størenslunden, og parkområdet er i realiteten kommunens eiendom. At kommunen har eierrådighet over parkområdet medfører imidlertid ikke at kommunen har en lovpålagt plikt til å rehabilitere, ivareta eller utvikle sceneanlegget. Det følger også av sakens dokumenter at Gran kommune gjennom hele prosessen har vært tydelig på at det ikke er en kommunal oppgave å rehabilitere eller drifte sceneanlegget. Lotterinemnda legger derfor til grunn at det å rehabilitere/utvikle

sceneanlegget ikke er en oppgave som ved lov er lagt til kommunen, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.

- (26) Lotteritilsynet har også begrunnet vedtaket med at klager driver virksomhet med tilknytning til det offentlige, ved at det offentlige kan påvirke eller legge føringer for virksomheten, jf. forskriften tredje ledd bokstav e. I vurderingen av om det offentlige kan påvirke eller føringer for virksomheten er det et spørsmål hva som utgjør virksomheten til Stiftelsen Størenslunden park.
- (27) Klagers primærvirksomhet er å utvikle Størenslunden som en attraktiv aktivitetspark for kultur, idrett og fysisk aktivitet, ved å rehabilitere og etablere nytt sceneanlegg i parken, jf. klagers vedtekter punkt 2. Det er også kostnader til rehabilitering av sceneanlegget som klager søker kompensert gjennom merverdiavgiftskompensasjonsordningen.
- (28) Det er avtalen mellom klager og Gran kommune om disponering og tillatelse til å etablere nybygg i Størenslunden, som utgjør grunnlaget for klagers virksomhet i Størenslunden. Slik nemnda forstår avtalen, gir avtalen klager generell dispensasjon til å oppføre/rehabiliter tre bygg i parken. Utover dette legger avtalen i liten grad føringer for oppføringen/rehabiliteringen av byggene. Avtalen er gjensidig uoppsigelig for begge parter i 30 år fra avtaleinngåelse. Finansiering av det nye sceneanlegget indikerer heller ikke at det offentlige ønsker å oppnå spesifikke mål med sin involvering. Sceneanlegget er finansiert med gaver fra en rekke ulike aktører, i hovedsak fra Sparebankstiftelsen Gran og andre kommersielle aktører. I klagen har stiftelsen opplyst at de har mottatt 1 100 000 kroner fra Gran kommune. Dette utgjør 12,5 prosent av de totale kostnadene ved å rehabilitere og oppgradere sceneanlegget. For den delen av virksomheten som gjelder oppføring av sceneanlegget legger Lotterinemnda til grunn at det offentlige i begrenset grad kan påvirke eller legge føringer for virksomheten.
- (29) Lotterinemnda er likevel enig med Lotteritilsynet i at klagers virksomhet har en tilknytning til kommunen, blant annet ved at kommunen har eierrådighet over parkområdet hvor de aktuelle byggene ligger, og at det er inngått en driftsavtale med kommunen.
- (30) En følge av å oppgradere og utvide anleggene i parken, er at anlegget må driftes i etterkant. Drift av sceneanlegget utgjør derfor også en del av klagers virksomhet når anlegget er ferdigstilt. Selv om de omsøkte kostnadene kun knytter seg til oppgraderingen av sceneanlegget, kan ikke vurderingen av om det offentlige kan legge føringer for klagers virksomhet begrenses til denne delen av klagers virksomhet. Etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav e er det avgjørende om det offentlige kan legge føringer for «virksomheten», og Lotterinemnda forstår det slik at man må vurdere om det offentlige kan legge føringer for klagers virksomhet, sett under ett. Den etterfølgende driften av anlegget inngår derfor i vurderingen.
- (31) I forbindelse med planene om nybygg og rehabilitering ble det inngått en midlertidig avtale mellom Gran kommune og klager om leie, forvaltning, drift og vedlikehold av servicebygget/sanitæranlegget og sceneanlegget (heretter driftsavtalen). Avtalen går ut på at Gran kommune overtar ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold (kalt FDV-kostnader) av servicebygget/sanitæranlegget fra tidspunktet bygget er ferdigstilt. Det skal inngås en endelig avtale om leie, forvaltning, drift og vedlikehold mellom klager og kommunen når alle anleggene er ferdigstilt.

- (32) Slik Lotterinemnda tolker driftsavtalen er dette ikke en kommersiell avtale slik klager har anført. Driftsavtalen fastsetter at kommunen kun får dekket sine reelle utgifter til drift og forvaltning, og et eventuelt overskudd fra driften skal tilfalle Stiftelsen Størenslunden park. Når kommunen ikke har mulighet til å tjene penger på driften av anlegget er nemnda ikke enig med klager i at driftsavtalen utelukkende er en kommersiell avtale mellom kommunen og stiftelsen, og det er ikke åpenbart at noen andre ville kunne drifte anlegget. Dette er uansett en gunstig avtale for kommunens innbyggere, og kommunen kan gjennom driftsavtalen åpenbart legge føringer for driften av sceneanlegget. At det videre er avtalt at kommunen skal ha det fremtidige driftsansvaret, ved at det skal inngås en ny driftsavtale, viser at driften av sceneanlegget i stor grad er overdratt til kommunen. Dette må også sees i sammenheng med at kommunen overtar eierskapet av anlegget, dersom stiftelsen opphører, jf. klagers vedtekter punkt 9. Kommunen kan også legge begrensninger for driften av anlegget som reell eier av parken, for eksempel ved å begrense antallet arrangementer som kan avholdes i parken. Dette er forhold som vil påvirke anleggene i parken, og kommunen kan på denne måten legge føringer for klagers virksomhet. Lotterinemnda legger derfor til grunn at kommunen gjennom driftsavtalen og sitt eierskap til parkområdet kan påvirke eller legge føringer for klagers virksomhet.
- (33) Etter en samlet vurdering har Lotterinemnda kommet til at klagers virksomhet har tilknytning til det offentlige ved at det offentlige kan påvirke eller legge føringer for klagers virksomhet, jf. § 3 tredje ledd bokstav e.
- (34) I vedtaket har Lotteritilsynet gjort oppmerksom på at kostnader til ny-, på- eller ombygging av bygg, anlegg og annen eiendom ikke kompenseres, jf. forskriften § 6 bokstav b. Lotterinemnda har på bakgrunn av vurderingen over valgt å ikke gå nærmere inn på dette grunnlaget, men slik saken er opplyst utelukker ikke nemnda at klagers driftskostnader knytter seg til påkostninger som ikke er kompensasjonsberettiget etter forskriften § 6 bokstav b.

Konklusjon

- (35) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur